

2021. II. félév

EUSTRAT

Műhelytanulmányok

2021. II. félév

EUSTRAT

Műhelytanulmányok

LUDOVIKA
EGYETEMI KIADÓ

Impresszum

**A Nemzeti Közszoigálati Egyetem
Eötvös József Kutatóközpont
Európa Stratégia Kutatóintézet kiadványa**

Szerkesztőbizottság

Pató Viktória Lilla

Schmidt Laura

Tóth Bettina

Lektor

Navracsics Tibor

A szerkesztőség címe: 1083 Budapest, Ludovika tér 2.

A szerkesztőség e-mail-címe: schmidt.laura@uni-nke.hu

Weboldal: <https://eustrat.uni-nke.hu>

Kiadó: Nemzeti Közszoigálati Egyetem, Ludovika Egyetemi Kiadó

Székhely: 1083 Budapest, Ludovika tér 2.

Kapcsolat: kiadvanyok@uni-nke.hu

A kiadásért felel: Deli Gergely rektor

Olvasószerkesztők: Gergely Zsuzsánna, Resofszki Ágnes

Korrektor: Bíró Csilla

Tördelőszerkesztő: Fehér Angéla

Tartalom

Szerzők rövid szakmai életrajza	5
<i>Navracsics Tibor</i> A koronavírus-járvány hatása a kormányzatokra	12
<i>Petri Bernadett</i> Parlament kontra Bizottság – perben álló EU-intézmények a jogállamiság nevében	16
<i>Tárnok Balázs</i> A Kisebbségvédelmi Keretegyezmény szakértőinek szlovákiai országlátogatása	24
<i>Kalas Vivien – Tóth Bettina</i> Német választás európai uniós szemmel	29
<i>Varga Csilla</i> Megtörik a jég: magyar–ukrán közeledés vagy színjáték?	36
<i>Pató Viktória Lilla</i> Európai Digitális Identitás, a biztonságosabb és ellenőrizhető személyi adattér	39
<i>Varga Csilla</i> A nemzeti kisebbségvédelem jó gyakorlatainak bemutatása az ET magyar elnöksége keretében	43
<i>Petri Bernadett</i> Polexit vagy rutindöntés – a lengyel alkotmánybíróság ítélete az uniós alapszerződésről	47
<i>Tárnok Balázs</i> Magyar–szlovák feszültségek és a V4 egységének megőrzése	60
<i>Petri Bernadett</i> Politikai csörtéből intézményközi harc: mulasztási per indulhat a Bizottság ellen jogállamiságügyben	69
<i>Tóth Bettina – Miszlivetz Áron James</i> Egység a sokféleségben – Erő a sokféleségben?	77
<i>Kalas Vivien</i> Az uniós oktatáspolitikai fejlődése és jövője	83
<i>Máthé Réka Zsuzsánna</i> És még miért fontos nekünk a klímavédelem?	87
<i>Miszlivetz Áron James</i> Destabilizálódó szomszédok: Kényszerhelyzetben az unió	89
<i>Tárnok Balázs</i> Nemzeti régiók – a hetedik sikeres európai polgári kezdeményezés	93

<i>Gát Ákos Bence</i> Ellentmondásos rendelettel vonná el Brüsszel az uniós forrásokat	99
<i>Pató Viktória Lilla</i> Se veled, se nélküled	102
<i>Varga Csilla</i> Véget ért az Európa Tanács Miniszteri Bizottságának soros magyar elnöksége	105
<i>Petri Bernadett</i> Jogállamisági elvárások és átláthatóság – az európai pártcsaládok működésének reformja	109
<i>Pató Viktória Lilla</i> Európa digitális évtizedének második éve – digitális szakpolitika az Európai Unióban 2021	115
<i>Varga Réka</i> Belorusz–lengyel határincidens	125
<i>Varga Réka</i> A tálib rezsim kormányként való elismerése	131
<i>Varga Csilla</i> A nemzeti kisebbségek védelmével kapcsolatos egyes nemzetközi fejlemények 2021-ben	136
<i>Balázs Tárnok</i> Human Rights of Ethnic Minorities in Ukraine – The ‘Kaboul Moment’ Is on the Way?	140
<i>Bálint Pongrácz</i> Mercenaries at the Forefront of Russian International Relations	144
<i>Bálint Pongrácz</i> A Short Overview of the Kremlin’s Perception of the Gradual Worsening of EU–Russian Relations over the Past Two Decades	149

Szerzők rövid szakmai életrajza

frakciójánál szerzett további gyakorlatot. 2014-től szakmai tanácsadó az Európai Parlamentben jogi, oktatásügyi területen, ezen belül szerzői jogi, valamint a digitális belső piachoz kapcsolódó egyéb jogalkotásért felelős.

Ezt követően az Európai Bizottságnál Navracsics Tibor oktatásért, kultúráért, ifjúságpolitikáért és sportügyekért felelős uniós biztos kabinetjének Erasmus-programért, a DiscoverEU kezdeményezésért és az intézményközi kapcsolatokért felelős munkatársa.

Jelenleg politikai tanácsadó az Európai Parlamentben, és oktatói tevékenységet folytat a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karának Európajogi Tanszékén intézményi kapcsolatok és az uniós intézmények gyakorlati működésének témakörében. 2020 márciusától a Nemzeti Közszerzői Jogi és Államtudományi Kutatóközpont Európa Stratégia Kutatóintézet (Eustrat) kutatója.

Pongrácz Bálint 2019-ben kezdte meg tanulmányait a Lancasteri Egyetem egy a közgazdaságtant, politológiát és filozófiát párhuzamosan oktató kombinált szakán (PPE).

2020 decemberétől a Nemzeti Közszerzői Jogi és Államtudományi Kutatóközpont Európa Stratégia Kutatóintézetének (Eustrat) munkatársa. Legfőbb kutatási területe az általa közvetlenül megélt brexit okozta változások, különös tekintettel annak az európai felsőoktatási piacra gyakorolt hatásaira.

Tárnok Balázs 2015-ben szerzett jogi diplomát (dr. jur.) a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Jog- és Államtudományi Karán. Erasmus-ösztöndíjas hallgatóként egy évet töltött Hollandiában, a Radboud Egyetemen. 2015-től a PPKE Jog- és Államtudományi Doktori Iskolájának hallgatója, 2020-ban szerzett doktori fokozatot (PhD). Doktori kutatási témája az európai uniós kisebbségvédelem, az európai polgári kezdeményezés és az őshonos nemzeti kisebbségek ebben rejlő lehetőségei. 2018-tól angol fordító szakjogász (LL.M).

2016-tól jogi tanácsadó a Dr. Sobor Ügyvédi Irodában, ahol a Székely Nemzeti Tanács európai polgári kezdeményezésének jogi képviselőjét segítette. 2017-től a Rákóczi Szövetség jogi szakértője, feladata a Minority SafePack polgári kezdeményezés magyarországi aláírásgyűjtési kampányának szakmai koordinálása. 2018-tól a Miniszterelnökség Európai Uniós Kapcsolatokért Felelős Államtitkárság Uniós Intézményi Kapcsolatokért Felelős Főosztály

Szerzők rövid szakmai életrajza

munkatársa. 2019-től 2020 végéig a Nemzeti Közszerológati Egyetem Nemzetközi Igazgatóság munkáját segítette.

2018-tól a Rákóczi Szövetség alelnöke. Az elmúlt években tanácsadóként segítette a felvidéki Magyar Közösség Pártja munkáját, 2019-ben a párt európai parlamenti képviselőjelöltje.

2020 januárjától a Nemzeti Közszerológati Egyetem Eötvös József Kutatóközpont Európa Stratégia Kutatóintézetének (EUSTRAT) tudományos segédmunkatársa. Kutatási területei: európai uniói jog és politika, uniói kisebbségvédelem és kisebbségi jogok, európai polgári kezdeményezés, viseigrádi együttműködés, civil politikai érdekérvényesítés.

2020-ban elnyerte a Hungary Foundation egyéves amerikai kutatói ösztöndíját, aminek eredményeként 2021. januártól a University of Notre Dame Kellogg Institute for International Studies vendégkutatója. Kutatási témája a civil szervezetek politikai érdekérvényesítő képessége az Európai Unióban és az Amerikai Egyesült Államokban, különös tekintettel a határon túli magyarok érdekében végzett civil érdekérvényesítési (lobbi) lehetőségekre.

Tóth Bettina a Nemzeti Közszerológati Egyetemen szerzett alapszakos diplomát nemzetközi biztonság- és védelempolitika szakon 2020-ban, jelenleg az NKE nemzetközi közszerológati kapcsolatok mesterszakán végzős hallgató. 2018 óta a Nemzetközi és Európai Szakkollégium tagja, 2020-tól pedig gazdasági alelnöke a szervezetnek. Kutatási és érdeklődési területei közé tartozik az Európai Unió zöldpolitikája, közös kül- és biztonságpolitikája, valamint Németország védelempolitikája és politikai rendszere.

Szakmai gyakorlatot folytatott korábban a Stratégiai és Védelmi Kutatóintézetnél, illetve a Paradigma Intézetnél és az Európa Stratégia Kutatóintézet gyakornoka is volt.

Jelenleg az Európa Stratégia Kutatóintézet kutatójaként is tevékenykedik.

Varga Csilla BA- és MA-diplomáját a Budapesti Corvinus Egyetem nemzetközi tanulmányok szakán szerezte, 2014-től pedig szintén az intézmény doktori hallgatója. Doktori fokozatát 2021-ben szerezte meg, disszertációjának címe: *Political Participation and Representation of National Minorities: The Work of Intergovernmental Committees on National Minorities between Hungary and Its Neighbors*. Egyetemi tanulmányai alatt szakmai gyakorlatot szerzett

Magyar–szlovák feszültségek és a V4 egységének megőrzése

Bár az elmúlt időszakban több kényes kérdés terheli a Visegrádi Együttműködést, Magyarország számára különösen fontos a V4 stabilitása. 2021. október 5-én Szijjártó Péter külügyminiszter Pozsonyban tárgyalt szlovák kollégájával, Ivan Korčokkal. Míg Magyarország stratégiája a kényes kérdések háttérbe, illetve az együttműködést erősítő kérdések előtérbe helyezése, addig a szlovák külügyminiszter keményen fellépett Magyarországnak a felvidéki magyarok részére nyújtott támogatási rendszerével szemben. Felmerül a kérdés, hogy valóban érdeke-e a szlovák külügynek a kétoldalú kapcsolatok szorosabbra fűzése, vagy a szlovák kormány – kihasználva a magyar fél együttműködés elmélyítése iránt tanúsított erős elköteleződését – Magyarország felvidéki magyarokat érintő érdekérvényesítő képességeit igyekszik korlátozni.

Az egyeztetésre azt követően került sor, hogy a cseh és a lengyel kormány között szokatlanul éles konfliktus alakult ki a határ menti lengyel bányászat kapcsán.¹ Bár a magyar külpolitika középpontjában a Visegrádi Együttműködés folyamatos erősítése áll,² a szlovák–magyar viszonyt – a történelmi eseményekből kifolyólag – terhelik olyan tényezők, amelyek konfliktus formájában ma is jelentkezhetnek, és így potenciális veszélyt jelentenek a kétoldalú viszonyra és a Visegrádi Együttműködés stabilitására. Utóbbira jó példa Kövér László magyar házelnök 2021. augusztus 2-i beszéde a felvidéki Somorján, amelyet a városból kitelepített magyarok emlékére felállított emlékmű avatásán mondott el. Bár a beszéd – a történelmi tények ismeretében – semmi rendkívülit nem tartalmazott,³ Korčok szlovák külügyminiszter élesen kikelt

¹ Navracsics Tibor: *Testvérháború Európa közepén*. Európa Stratégia Kutatóintézet, 2021. szeptember 30.

² Magyarország Kormánya: *Közös érdekünk a magyar–szlovák együttműködés erősítése*. 2021. október 5.

³ Reczai Lilla: „A bűn nem akkor teljesedik be, amikor elkövetik, hanem akkor, amikor elfelejtik” – felavatták a kitelepítettek emlékművét Somorján. *Ma7.sk*, 2021. augusztus 2.

Magyar–szlovák feszültségek és a V4 egységének megőrzése

az elhangzottakkal szemben,⁴ majd ehhez a felháborodáshoz több szlovák vezető politikus is csatlakozott.⁵

Az elmúlt években a magyar külpolitika Szlovákiával kapcsolatos stratégiája arra irányult, hogy minél szorosabb együttműködést sikerüljön kialakítani a szlovák és a magyar fél között. Ez nem csupán a régió valamennyi államának érdekében álló egységes és hatékony kelet-közép-európai fellépést szolgálja az európai politikai színtéren, hanem összhangban van Magyarország nemzetpolitikai célkitűzéseivel is, miszerint minél jobb a szlovák–magyar viszony, annál jobb a felvidéki magyaroknak.⁶

A kétoldalú kapcsolatokat a magyar kormányzat évek óta kiemelkedően jónak tartja. Ez nagyrészt igaz is. Mára már nem részei a mindennapoknak a Mečiar-, illetve az első Fico-kormány idején tapasztalt sovíniszta megnyilvánulások a felvidéki magyarokkal szemben. A gazdasági együttműködés a két fél között rendre jól működik, amelyre a sajtótájékoztatón a magyar külügyminiszter részéről több példa is elhangzott: folyamatosan növekvő kétoldalú kereskedelmi forgalom, gazdaságélénkítő támogatások, közlekedést segítő beruházások, így különösen a Miskolc–Kassa gyorsforgalmi út megépítése, három új Ipoly-híd építése 2023-ig, Pozsony–Budapest szárnyashajó-közlekedés újraindítása.⁷

Ez azonban nem jelenti azt, hogy a kényes kérdések eltűntek volna. Az elmúlt évek gyakorlata szerint a felek azonban arra összpontosítottak, ahol jó az együttműködés, míg az egyes kényes kérdéseket inkább a háttérbe szorították. Ez a konszenzus teremtette meg a hétköznapi szinten is érezhető szorosabb, konfliktusoktól mentes (vagy legalábbis konfliktusokkal ritkán tarkított) jó államközi együttműködést. Ennek megfelelően egyes, magyar szempontból fontos ügyek – a jó kapcsolatok megőrzésének „feltételeként” – lekerültek a napirendről. Ilyen kérdés a kettős állampolgárság (annak szlovák fél általi tiltása), a nyelvtörvény (a mai napig bírságokat vetnek ki az államnyelv mellőzése miatt)⁸ vagy éppen a kollektív bűnösség alkalmazásának elve, pontosabban a Beneš-dekrétumok máig tartó joghatása (mind a mai napig földtulajdonokat

⁴ Kiss Balázs: Szlovák külügyminiszter: Szlovákia nem Felvidék. *Infostart*, 2021. augusztus 6.

⁵ Szlovák logika, kormányfői tálalásban: Kövér László kijelentései okozzák a feszültséget, véletlenül sem a kitelepítések és a jogfosztások. *Felvidék.ma*, 2021. augusztus 7.

⁶ Szijjártó Péter: Minél jobb a magyar–szlovák együttműködés, annál jobb a felvidéki magyaroknak. *Origo*, 2021. október 5.

⁷ Magyarország Kormánya (2021): i. m.

⁸ Tárnok Balázs: Újabb európai pofon a határon túli magyaroknak. *Ludovika Blogtér*, 2021. július 14.

koboznak el kizárólag azon az alapon, hogy az érintettek felmenői magyarok voltak).⁹

Ezt a konszenzust rúgta fel Ivan Korčok szlovák külügyminiszter a pozsonyi sajtótájékoztatón. A szlovák külügy vezetője éles kritikával illette a magyar állam felvidéki magyarok támogatására irányuló rendszerét. Azt nehezményezte, hogy a magyar fél nem tájékoztatja a szlovák külügyet a Szlovákiába érkező magyar közpénz címzettjeiről, illetve nem egyeztetnek ezen támogatások felhasználásáról. Korčok a szlovák külügyi tárca „kérdéseit” tartalmazó dokumentumot is átadott magyar kollégájának. Eszerint a szlovák kormány tájékoztatást vár a magyar kormány Szlovákia területén megvalósuló programjairól (elsősorban a szlovákiai magyar oktatási célokra és a vállalkozások számára nyújtott magyarországi támogatások részleteiről), valamint tudni szeretnék, hogy Magyarország milyen célból vásárolt szlovákiai műemlék-épületeket, illetve újít fel templomokat.¹⁰ A szlovák külügyminiszter elmondta továbbá, hogy a magyarországi támogatások Szlovákiába „közös megállapodott feltételek” alapján érkehetnek.¹¹ A szlovák külügy tehát nem csupán azt várja el, hogy a magyar fél tájékoztassa a támogatásokról, de beleszólást is akar abba, hogy miként használják fel azokat.

Korčok harcias, a „szlovák államérdeket védő” hozzáállását szinte valamenynyi vezető szlovák párt hasonló harciassággal támogatta mind a kormánypártok, mind pedig az ellenzék soraiból. Boris Kollár, a kormánykoalíciót erősítő Sme Rodina (Család vagyunk) vezetője határozottan támogatta a külügyminisztert.¹² Bár Igor Matovič (OLaNO – Egyszerű Emberek és Független Személyiségek) diplomatikusabb hangvételre szólította fel Korčokot, a korábbi kormányfő is azt szorgalmazta, hogy a szlovákiai régióknak szánt támogatásokat közösen kezeljék.¹³ Az ellenzéki oldal vezetői is a magyar államot kritizáló hangnemben szólaltak fel, beleértve a magyar kormánnyal korábban szoros kapcsolatokat fenntartó Peter Pellegrini által vezetett Hlas (Hang)

⁹ Fiala-Butora János: Beneš-dekrétumok – amikor a múlt és a jövő összeér. *Új Szó*, 2020. július 19.

¹⁰ Czímer Gábor: Szlovákia ellentörvénnyel akadályozná, hogy a magyar kormány termőföldet vegyen az országban. *Új Szó*, 2021a. október 11.

¹¹ Komjáthy Lóránt: Korčok-Szijjártó találkozó: Rendszeres találkozásban és a kapcsolatok elmélyítésében egyeztek meg a külügyminiszterek. *Körkép*, 2021. október 5.

¹² Németh Szakács Henrietta: A Sme rodina ismét kiállt Korčok mellett. *Körkép*, 2021. október 9.

¹³ Matovič: a külügy kezelje diplomatikusan a szlovák–magyar vitát. *Felvidék.ma*, 2021. október 8.

képviselőjét,¹⁴ illetve Robert Fico korábbi kormányfőt (Smer-Irány),¹⁵ aki még egy rendkívüli parlamenti ülés összehívását is kezdeményezte a magyar állam földvásárlásainak megállítása érdekében.¹⁶ A szlovák pártok közül némileg szürreális módon egyedül a korábban sovinszta magyarellenes Ján Slota által vezetett Szlovák Nemzeti Párt fogalmazott meg más véleményt.¹⁷

A földvásárlás kérdése a sajtótájékoztatót követően a sajtóban is napirenden maradt.¹⁸ Ivan Korčok erősen tematizálta az ügyet, és – bár azt is elmondta, hogy egy ilyen gyakorlat a tőke szabad áramlásának elvére figyelemmel nem sértene uniós jogot – egy olyan törvényjavaslat előterjesztését irányozta elő, amely a külföldi államok hazai ingatlanokban szerzett tulajdonviszonyát érintené.¹⁹ A magyar kormány végül elállt a felvidéki földvásárlásoktól – Ivan Korčok tájékoztatása szerint a szlovák fél kezdeményezésére.²⁰ A magyar kormány még júliusban döntött arról, létrehozza a Termőföld Magántőkealapot, amelynek célja a kelet-közép-európai régióban termőföld vásárlása, megteremtve ezáltal a hazai mezőgazdasági vállalkozások nemzetközi terjeszkedésének alapjait.²¹ A tőkealap keretösszege 400 millió euró, amelynek 70%-át a magyar állam biztosította volna. Orbán Viktor miniszterelnök a döntésről Eduard Heger kormányfőt is értesítette. Utóbbi tájékoztatása szerint a döntésre a jó kétoldalú kapcsolatok megőrzése érdekében került sor.²²

Az október 5-i sajtótájékoztató – a magyar állami érdekérvényesítési lehetőségek beszűkülésének szempontjából – további említésre érdemes mozzanata a Beneš-dekrétumokat érintő megnyilvánulások voltak. A kérdés annak kapcsán került napirendre, hogy a néhány nappal korábban megalakult új felvidéki magyar egységpárt, a Szövetség programjának részévé tette a kollektív

¹⁴ Gyimesi-Kmec a magyar–szlovák viszonyról a TA3-ban: Az ellenzéki politikus szerint meg kell állítani Orbán revizionista földvásárlási törekvéseit. *Körkép*, 2021. október 7.

¹⁵ Renczes Ágoston: Robert Fico szerint Orbán olyan, mint egy ragadozó: kiborult Szlovákia Magyarország külföldi termőföldvásárlásai miatt. *Azonnali*, 2021. október 8.

¹⁶ Magyarország miatt akar rendkívüli parlamenti ülést összehívni Fico pártja. *Mandiner*, 2021. október 8.

¹⁷ Czímer (2021b): i. m.

¹⁸ Pomichal Krisztián: **Hon(vissza)foglalással vádolja a magyar államot a volt budapesti szlovák nagykövet.** *Ma7.sk*, 2021. október 6.

¹⁹ Rajkovic Péter: **Korčok támadásba lendült, minden külföldi ingatlanvásárlásról tudni akar.** *Ma7.sk*, 2021. október 7.

²⁰ Czímer Gábor: **A magyar kormány visszavonulót fúj: mégsem indítják el a határon túli régiókban a földvásárlást.** *Új Szó*, 2021c. október 12.

²¹ A Kormány 1484/2021. (VII. 16.) Korm. határozata a Termőföld Magántőkealap létrehozásáról.

²² Czímer (2021c): i. m.

bűnösség elvének eltörlését és a földkobzásokra lehetőséget adó jogi keret rendezését.²³ A szlovák politikai elit a Beneš-dekrétumokra – egy tudatosan téves értelmezést alkalmazva – a mai napig jogrendjének megmásíthatatlan alapjaként tekint (beleértve a magyarok és németek kollektív bűnösségét tartalmazó dekrétumokat és nemzeti tanácsi rendeleteket).²⁴

A sajtótájékoztatón Szijjártó Péter külügyminiszter elmondta, hogy szlovák kollégája biztosította arról, hogy a dekrétumoknak ma már nincs jogi hatálya. A szlovák fél ezen tájékoztatása azonban – az elmúlt évek joggyakorlata ismeretében – nyilvánvalóan valótlan, aminek minden bizonnyal a magyar külügy vezetője is tökéletesen tudatában volt. A Bosits-ügy,²⁵ a Pozsonypüspöki mellett lévő földek ügye,²⁶ illetve számos további eset mára ugyanis egyértelmű bizonyítékai annak, hogy a dekrétumoknak máig tartó joghatásai vannak, ugyanis a szlovák állami intézmények visszaható hatállyal alkalmazzák azokat (és ezáltal a kollektív bűnösség elvét).²⁷ Ivan Korčok „tájékoztatása” tehát legfeljebb ígéretként értelmezhető, hogy a szlovák hatóságok a jövőben nem fogják ezeket a jogszabályokat alkalmazni. A megfelelő jogalkotási lépések megtétele nélkül azonban ezek az ígéretek aligha vehetőek komolyan.

Ezek az ügyek jól szemléltetik, hogy a Visegrádi Együttműködés erősödésével párhuzamosan (illetve éppen ennek okán) Magyarország érdekérvényesítési képességei a felvidéki magyarok kisebbségi jogai vonatkozásában jelentősen beszűkültek. A szlovák kormány láthatóan kihasználja, hogy Magyarországnak sokkal fontosabb a Visegrádi Együttműködés egysége, mint Szlovákiának. A szlovák külügy támadásba lendült, és a szoros együttműködés ígéretével kívánja Magyarország érdekérvényesítő képességeit csökkenteni. Egy másik megközelítés szerint a Szövetség megalakulása – és általuk az egyes kérdések politikai programba történő beemelése – okozott egy olyan belpolitikai helyzetet, amelyre a szlovák külügyminiszter a fellépésével reagált.²⁸

Az anyaállami érdekérvényesítési képesség korlátozottsága természetes, ezért is különösen fontos, hogy a felvidéki magyarság saját kezébe vegye

²³ Czímer Gábor: [Korčok: Tudni akarunk arról, mit csinál nálunk a magyar kormány](#). *Új Szó*, 2021a. október 5.

²⁴ Pomichal (2021): i. m.

²⁵ Szalai Erika: [Kiderült az igazság: a szlovák jog ma is alkalmazza a 75 évvel ezelőtti jogfosztó rendeletet „az állam szükségessége tekintélyének megőrzése érdekében”](#). *Felvidék.ma*, 2020. május 20.

²⁶ Czímer Gábor: [Az állam a Beneš-dekrétumokra hivatkozva el akarja kobozni a D4-es alatti milliárdokat érő telkeket](#). *Új Szó*, 2020. június 17.

²⁷ Tárnok Balázs: [Slovakia Still Applying the Beneš Decrees – Principle of Collective Guilt in the European Union](#). *EUstrat Szakpolitikai Figyelő*, 2020. július 15.

²⁸ Petheő Attila: [Magyarellenesség haszonszerzés céljából](#). *Bumm.sk*, 2021. október 11.

érdekképviselőjét. Erre mind a politikai, mind a civil jog- és érdekérvényesítő vonalon szükség van. Előbbi kapcsán reménykedésre ad okot az új felvidéki magyar egységpárt megszületése, amellyel jó esély kínálkozik arra, hogy a szlovákiai magyar politika újra magára találjon. Ennek jelei egyre inkább tapasztalhatóak, többek között a Beneš-dekrétumok kérdésének határozott napirenden tartásában is.²⁹ A szlovákiai politikai nyomásgyakorlás mellett azonban szükséges lenne a felvidéki civil jogvédők által végzett nemzetközi irányú jog- és érdekérvényesítési munka állandósítása is, hiszen ezek a szereplők tudják hitelesen tájékoztatni az egyes nemzetközi és uniós szerveket a folyamatban lévő emberi és kisebbségi jogsértésekről.³⁰

Magyarország víziója a V4 erősítésével egy olyan régiós politikai együttműködés megvalósítása, amely hosszú távon képes egységesen fellépni a kelet-közép-európai érdekek mellett, ezzel politikailag nagyobb súlyt adva a térség államainak, Szlovákiát is beleértve. Erre utalt Orbán Viktor miniszterelnök is 2021. október 11-i, a Párkányt Esztergommal összekötő Mária Valéria híd avatásának huszadik évfordulója alkalmából szervezett ünnepi megemlékezésen: „az okos szomszédok nem háborúznak, és nem ellenségeskednek egymással. A közép-európai sorsközösségben élő népek között értelmetlen bármiféle ellenségeskedés, mindannyiunk túlélésének záloga a barátság és a szövetségkötés. [...] Európa jövője mi vagyunk, és ne hagyjuk, hogy a bennünket összekötő hidakat valaha is újra lerombolják.”³¹

Úgy tűnik, hogy ezt a víziót, illetve a magyar kormány ezen vízióba vetett hitét Szlovákia kormánya – a hatékony szlovákiai magyar érdekképviselő visszاسzorítására irányuló belpolitikai haszonszerzés céljából – egyelőre inkább kihasználja. Az ország hosszú távú érdekei szempontjából a szlovák politikai vezetésnek azonban érdemes lenne megfontolnia a fenti intelmet, még ha azt a magyar miniszterelnök mondja is. Az őszinte barátságnak és stabil szövetségnek azonban – többek között az Alaptörvény D. cikkében

²⁹ „Háborús bűnösnek nézek ki? (...) Mert az vagyok” – Forró Krisztián a TA3 műsorában. *Felvidék.ma*, 2021. október 5.

³⁰ Pomichal Krisztián: *Tárnok Balázs: Ha azt akarjuk, hogy a nemzetközi térben is figyeljenek a gondjainkra, el kell végeznünk a házi feladatot!* *Ma7.sk*, 2021. október 1.

³¹ Miniszterelnöki Kabinetiroda: *Orbán Viktor beszéde a Mária Valéria híd átadásának huszadik évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen*. 2021. október 11.

foglalt kötelezettségből fakadóan³² – szükségszerű feltétele a felvidéki magyarokat érintő jogsértések orvoslása, a közösség megmaradásának támogatása és egyenlőség elvén alapuló boldogulásának biztosítása.

2021. október 18.

Felhasznált irodalom

- 1484/2021. (VII. 6.) Korm. határozat a Termőföld Magántőkealap létrehozásáról.
Czímer Gábor: Az állam a Beneš-dekrétumokra hivatkozva el akarja kobozni a D4-es alatti milliokat érő telkeket. *Új Szó*, 2020. június 17. Online: <https://uj szo.com/kozelet/az-allam-a-benes-dekretumokra-hivatkozva-el-akarja-kobozni-a-d4-es-alatti-milliokat-ero>
- Czímer Gábor: Korčok: Tudni akarunk arról, mit csinál nálunk a magyar kormány. *Új Szó*, 2021a. október 5.
- Czímer Gábor: Szlovákia ellentörvénnyel akadályozná, hogy a magyar kormány termőföldet vegyen az országban. *Új Szó*, 2021b. október 11. Online: <https://uj szo.com/kozelet/szlovakia-ellentorvennyel-akadalyozna-hogy-a-magyar-kormany-termofoldet-vegyen-az-orszagban>
- Czímer Gábor: A magyar kormány visszavonulót fúj: mégsem indítják el a határon túli régiókban a földvásárlást. *Új Szó*, 2021c. október 12. Online: <https://uj szo.com/kozelet/a-magyar-kormany-visszavonulot-fuj-megsem-inditjak-el-a-hataron-tuli-regiokban-a>
- Fiala-Butora János: Beneš-dekrétumok – amikor a múlt és a jövő összeér. *Új Szó*, 2020. július 19. Online: <https://uj szo.com/panorama/benes-dekretumok-amikor-a-mult-es-a-jovo-oszseer>
- Gyimesi-Kmec a magyar-szlovák viszonyról a TA3-ban: Az ellenzéki politikus szerint meg kell állítani Orbán revizionista földvásárlási törekvéseit. *Körkép*, 2021. október 7. Online: <https://korkep.sk/cikkek/mindennapjaink/2021/10/07/gyimesi-kmec-a-magyar-szlovak-viszonyrol-a-ta3-ban-az-ellenzeki-politikus-szerint-meg-kell-allitani-orban-revizionista-foldvasarlati-torekveseit/>
- „Háborús bűnösnek nézek ki? (...) Mert az vagyok” – Forró Krisztián a TA3 műsorában. *Felvidék.ma*, 2021. október 5. Online: <https://felvidek.ma/2021/10/haborus-bunosnek-nezek-ki-mert-az-vagyok-forro-krisztian-a-ta3-musoraban/>
- Kiss Balázs: Szlovák külügyminiszter: Szlovákia nem Felvidék. *Infostart*, 2021. augusztus 6. Online: <https://infostart.hu/tudositoink/2021/08/06/szlovak-kulugyminiszter-szlovakia-nem-felvidek>
- Komjáthy Lóránt: Korčok-Szijjártó találkozó: Rendszeres találkozóban és a kapcsolatok elmélyítésében egyeztek meg a külügyminiszterek. *Körkép*, 2021. október 5.

³² Magyarország Alaptörvénye (2011. április 25.) D. cikk: „Magyarország az egységes magyar nemzet összetartozását szem előtt tartva felelősséget visel a határain kívül élő magyarok sorsáért, elősegíti közösségeik fennmaradását és fejlődését, támogatja magyarságuk megőrzésére irányuló törekvéseiket, egyéni és közösségi jogaik érvényesítését, közösségi önkormányzataik létrehozását, a szülőföldön való boldogulásukat, valamint előmozdítja együttműködésüket egymással és Magyarországgal.”

Magyar–szlovák feszültségek és a V4 egységének megőrzése

- Magyarország Kormánya: *Közös érdekünk a magyar–szlovák együttműködés erősítése*. 2021. október 5. Online: <https://kormany.hu/hirek/szijasjarto-peter-kozos-erdekunk-a-magyar-szlovak-egyuttmukodes-erositese>
- Magyarország miatt akar rendkívüli parlamenti ülést összehívni Fico pártja. *Mandiner*, 2021. október 8. Online: https://mandiner.hu/cikk/20211008_magyarország_miatt_akar_rendkivuli_parlamentiu_ulest_osszehivni_fico_partja
- Matovič: a külügy kezelje diplomatikusan a szlovák–magyar vitát. *Felvidék.ma*, 2021. október 8. Online: <https://felvidek.ma/2021/10/matovic-a-kulugy-kezelje-diplomatikusan-a-szlovak-magyar-vitat/>
- Miniszterelnöki Kabinetiroda: Orbán Viktor beszéde a Mária Valéria híd átadásának huszadik évfordulója alkalmából rendezett ünnepségen. 2021. október 11. Online: <https://miniszterelnok.hu/orban-viktor-beszede-a-maria-valeria-hid-atadasanak-huszadik-evforduloja-alkalmabol-rendezett-unnepsegen/>
- Navracsics Tibor: *Testvérháború Európa közepén*. Európa Stratégia Kutatóintézet, 2021. szeptember 30. Online: <https://eustrat.uni-nke.hu/hirek/2021/09/30/testverhaboru-europa-kozepen>
- Németh Szakács Henrietta: A Sme rodina ismét kiállt Korčok mellett. *Körkép*, 2021. október 9.
- Petheő Attila: *Magyarellenesség hasznoszerzés céljából*. *Bumm.sk*, 2021. október 11. Online: https://www.bumm.sk/velemeney/2021/10/11/magyarellenesség-hasznoszerzes-celjabol?fbclid=IwAR0qny21P6tT7Qcidq8LcleXO5j-ulZbF0_RL4OXZfY9VrGzHub0-MVzpCQ
- Pomichal Krisztián: Tárnok Balázs: Ha azt akarjuk, hogy a nemzetközi térben is figyeljenek a gondjainkra, el kell végeznünk a házi feladatot! *Ma7.sk*, 2021. október 1. Online: <https://ma7.sk/aktualis/tarnok-balazs-ha-azt-akarjuk-hogy-a-nemzetkozi-terben-figyeljenek-a-gondjainkra-el-kell>
- Pomichal Krisztián: *Hon(vissza)foglalással vádolja a magyar államot a volt budapesti szlovák nagykövet*. *Ma7.sk*, 2021. október 6. Online: <https://ma7.sk/aktualis/honvisszafoglalással-vadolja-a-magyar-allamot-a-volt-budapesti-szlovak-nagykovet>
- Rajkócs Péter: *Korčok támadásba lendült, minden külföldi ingatlanvásárlásról tudni akar*. *Ma7.sk*, 2021. október 7. Online: <https://ma7.sk/aktualis/korcok-tamadasba-lendult-minden-kulfoldi-ingatlanvasarlasrol-tudni-akar>
- Reczai Lilla: „A bűn nem akkor teljesedik be, amikor elkövetik, hanem akkor, amikor elfelejtik” – felavatták a kitelepítettek emlékművét Somorján. *Ma7.sk*, 2021. augusztus 2. Online: <https://ma7.sk/aktualis/a-bun-nem-akkor-teljesedik-be-amikor-elkovetik-hanem-akkor-amikor-elfelejtik-felavattak-a>
- Renczes Ágoston: *Robert Fico szerint Orbán olyan, mint egy ragadozó: kiburult Szlovákia Magyarország külföldi termőföldvásárlásai miatt*. *Azonnali*, 2021. október 8. Online: https://azonnali.hu/cikk/20211008_robert-fico-orban-olyan-mint-egy-ragadozo-kiburult-szlovakia-magyarország-kulfoldi-termofoldvasarlasai-miatt?fbclid=IwAR3NBzap3bPftsFUTH-Nn4PpGU0f70u0lAsKXhQ05wStlZzXpmdonqZocPpk&utm_source=mandiner&utm_medium=link&utm_campaign=mandiner_202110
- Szalai Erika: *Kiderült az igazság: a szlovák jog ma is alkalmazza a 75 évvel ezelőtti jogfosztó rendeletet „az állam szükséges tekintélyének megőrzése érdekében”*. *Felvidék.ma*, 2020. május 20. Online: <https://felvidek.ma/2020/05/kiderult-az-igazsag-a-szlovak-jog-ma-is-alkalmazza-a-75-evvel-ezelotti-jogfosztu-rendeletet-az-allam-szukseges-tekintelyenek-megorzese-erdekeben/>
- Szijasjártó Péter: *Minél jobb a magyar–szlovák együttműködés, annál jobb a felvidéki magyaroknak*. *Origo*, 2021. október 5. Online: <https://www.origo.hu/nagyvilag/20211005-szijasjarto-peter-szlovakmagyar-egyuttmukodes-felvideki-magyarok.html>

Tárnok Balázs

Szlovák logika, kormányfői tálalásban: Kövér László kijelentései okozzák a feszültséget, véletlenül sem a kitelepítések és a jogfosztások. *Felvidék.ma*, 2021. augusztus 7. Online: <https://felvidek.ma/2021/08/szlovak-logika-kormanyfoi-talalasban-kover-laszlo-kijelentesei-okozzak-a-feszultseget-veletlenül-sem-a-kitelepitesek-es-a-jogfosztasok/>

Tárnok Balázs: *Slovakia Still Applying the Beneš Decrees – Principle of Collective Guilt in the European Union*. Európa Stratégia Kutatóintézet, 2020. július 15. Online: <https://eustrat.uni-nke.hu/hirek/2020/07/15/slovakia-still-applying-the-benes-decrees-principle-of-collective-guilt-in-the-european-union>

Tárnok Balázs: Újabb európai pofon a határon túli magyaroknak. *Ludovika Blogtér*, 2021. július 14. Online: https://ludovika.blog.hu/2021/07/14/ujabb_europai_pofon_a_hataron_tuli_magyaroknak

Az EUSTRAT Műhelytanulmányok a Nemzeti Közzolgálati Egyetem Eötvös József Kutatóközpont Európa Stratégia Kutatóintézet munkatársainak azon gyorsjelentéseit tartalmazza, amelyek meghaladják egy blogbejegyzés terjedelmét, tanulmányok előtanulmányaiként szolgálnak. Célunk, hogy minél aktuálisabb témákat dolgozzunk fel, kutatási részeredmények bemutatásával. Az elemzések az Európai Bizottság struktúrájának megfelelően a magyarországi viszonylatban is kiemelten kezelt szakpolitikákat fogják össze, úgymint a biztonság- és védelempolitika, a demokrácia és jogállamiság, a digitalizáció, a gazdaság és pénzügy, a kisebbségpolitika, az oktatás és kultúra, valamint a szomszédság- és bővítéspolitiká.

A tanulmánykötetet ajánlom az Európai Unió iránt érdeklődő szakmai közvélemény számára, amely az európai integrációról való intenzívebb kommunikációt szolgálja magyar és angol nyelven egyaránt.

The EUSTRAT Working Papers contains quick reports from the researchers of the Europe Strategy Research Institute of the Eötvös József Research Center at the University of Public Service, which exceed the scope of a blog post, and serve as preliminary studies. Our goal is to process current topics by presenting partial research results. In line with the structure of the European Commission, the analyses bring together policies that are a priority in Hungary, such as security and defence policy, democracy and the rule of law, digitalisation, economy and finance, minority policy, education and culture, neighbourhood and enlargement policy.

I recommend the working papers to the professional public interested in the European Union, which serves for more intensive communication about European integration in both Hungarian and English languages.